

10.10.2023

Tid 10.10.2023 16:15 - 18:20

Plats Verkstadsgatan 8

Närvarande

Ledamöter

Grotenfelt, Nora	ordförande
Olin, Bicca	
Ehrnrooth, Maria-Elena	ersättare
Hellman, Veera	
Högström, Anna	
Ismark, Runa	
Kilpelä, Eliel	
Tyrväinen, Theo (distans)	
Waris, Johannes	

Övriga

Grönholm, Niclas	direktör för den svenska servicehelheten
Rönholm, Niclas	chef för den grundläggande utbildningen
Thors, Moa	chef för den fria bildningen och gymnasieutbildningen avlägsnade sig 18:10
Tirronen, Jenni	chef för småbarnspedagogiken
Mattsson, Isabella	informatör
Michelsson, Mariella	ledningens assistent
Björk-Sinisalo, Barbro	specialplanerare avlägsnade sig 18:00
Eklund, Agneta	pedagogisk sakkunnig
Schulman, Vera	enhetschef

Ordförande

Nora Grotenfelt 28-34 §

Föredragande

Niclas Grönholm direktör för den svenska servicehelheten
28-34 §

10.10.2023

Protokollförare

Mariella Michelsson

ledningens assistent
28-34 §

10.10.2023

---

§	Ärende
28	Ärende/1 Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutförhet och val av protokolljusterare
29	Ärende/2 Meddelanden
30	Ärende/3 Flytt av Toini-verksamheten
31	Ärende/4 Elev- och studerandevårdsplan för åren 2023–2024 för utbildning ordnad av Helsingfors stad
32	Ärende/5 Ändringar i Helsingfors stads läroplan för den svenskspråkiga grundläggande utbildningen 2016 gällande frånvaro
33	Ärende/6 Ändring i kapitel 5.4.5 Undervisning i särskilda situationer i Helsingfors stads läroplan för den svenskspråkiga grundläggande utbildningen 2016
34	Ärende/7 Svenska sektionen vid nämnden för fostran och utbildning, sammanträdena våren 2024 och framläggning av sektionens protokoll

10.10.2023

Ärende/1

§ 28

Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutförhet och val av protokolljusterare

Beslut

Svenska sektionen beslutade konstatera att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutfört. Svenska sektionen beslutade samtidigt välja ledamöterna Veera Hellman och Theo Tyrväinen till protokolljusterare och ledamoten Johannes Waris till ersättare för dessa.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

10.10.2023

Ärende/2

---

§ 29

Meddelanden

Beslut

Svenska sektionen beslutade anteckna informationen för kännedom.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Svenska sektionen beslutar anteckna informationen för kännedom.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

§ 30

Flytt av Toini-verksamheten

HEL 2023-006972 T 12 00 01

Beslut

Svenska sektionen beslutade bordlägga ärendet.

Behandling

Ledamoten Bicca Olin föreslog att ärendet bordläggs. Svenska sektionens medlemmar understödde förslaget enhälligt.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Barbro Björk-Sinisalo, specialplanerare, telefon: 310 81193
barbro.bjork-sinisalo(a)hel.fi
Agneta Eklund, pedagogiskt sakkunnig, telefon: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi
Niclas Rönnholm, chef för den grundläggande utbildningen, telefon: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi
Vera Schulman, yksikön päällikkö, telefon: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Bilaga 1 Presentation, Begäran om utlåtande gällande flytt av Toini-klasserna
- 2 Bilaga 2 Zacharias Topeliusskolans direktionens utlåtande
- 3 Bilaga 3 Åshöjdens grundskolas direktionens utlåtande
- 4 Bilaga 4 Zacharias Topeliusskolans personals utlåtande
- 5 Bilaga 5 Zacharias Topeliusskolans elevkårs utlåtande
- 6 Bilaga 6 Ohje vaikeimmin kehitysvammaisten lasten opetustilojen suunnittelua varten (1)
- 7 Bilaga 7 2021 Erityisoppilaat - ohjeellinen tilaohjelma
- 8 Bilaga 8 Översiktstabell, Toini-verksamhet

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion beslutar att flytta Zacharias Topeliusskolans Toini-verksamhet, det vill säga specialklasser för elever med förlängd läroplikt, till Åshöjdens grundskola. Flytten

sker i samband med att renoveringen av Zacharias Topeliusskolan inleds och efter att utrymmen för Toini-verksamheten färdigställts i Åshöjdens grundskola.

Föredragandens motiveringar

Bakgrund

Enligt 15 kap. 2 § i förvaltningsstadgan för Helsingfors stad beslutar fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion om ordnandet och dimensioneringen av undervisningen vid enskilda skolor i enlighet med lagen om grundläggande utbildning. Därmed är det även sektionen som fattar beslut om att grunda eller flytta specialklasser. Beslutsförslaget, som motiveras nedan, har det senare till syfte.

Zacharias Topeliusskolan står inför en omfattande grundrenovering, som enligt nuvarande planer kommer att utföras under åren 2025–2026. I samband med förberedelserna inför renoveringen har man utrett hurdana utrymmesbehov verksamheten i Zacharias Topeliusskolan, och särskilt då Toini-verksamheten, har samt i hurdana utrymmen pedagogikens och elevernas behov bäst kan tillgodoses. Man har även utrett vilka byggnadstekniska moderniseringsbehov som i övrigt finns i det här fallet.

I beredningen för svenska sektionen 6.6.2023 gällande flyttning av Toini-verksamheten beskrevs de riktlinjer och anvisningar som staden tar i beaktande då nya utrymmen planeras. I planerna finns en beskrivning på hurdana utrymmen både elever i specialklasser och elever i allmän undervisning behöver samt hurdana utrymmen förskolebarn behöver. Dessutom ingick lokallösningar för bland annat förvaltningen, elevvården, bespisningen, sanitetsändamål och ämnesundervisning.

Zacharias Topeliusskolans utrymmen finns i nuläget en förskola, fem allmänundervisningsklasser, en specialklass med stöd och åtta specialklasser för elever med förlängd läroplikt. I beredningen till sektionen 6.6.2023 beskrevs vilka elever som omfattas av den förlängda läroplikten och vilka lagstadgade krav som gäller ordnandet av undervisning för dessa elever. Ett av kraven är begränsning av gruppstorleken. Specialklasserna för elever med förlängd läroplikt, som går under namnet Toini-verksamheten, består för tillfället av fyra grupper för högst 6 elever och fyra grupper för högst 8 elever. Det sammanlagda lokalbehovet för eleverna i de mindre grupperna är cirka 800–1000 htm², medan lokalbehovet för eleverna i de större grupperna är cirka 250 htm².

I beredningstexten till sektionen 6.6.2023 beskrevs vilka utrymmesbehov som uppstår till följd av moderniseringen av tekniska lösningar i

samband med renoveringen av Zacharias Topeliuskolan, samt vilka begränsningar som följer av att byggnaden är k-märkt. För att förverkliga den verksamhet som finns i Zacharias Topeliuskolan i dag enligt stadens standard för undervisningsutrymmen och teknik tillkommer ett utrymmesbehov som inte går att uppfylla i den nuvarande skolbyggnaden. Det är med andra ord omöjligt för Zacharias Topeliuskolan att efter renoveringen fortsätta sin verksamhet på samma adress, det vill säga om avsikten är att verksamheten ska fortsätta i samma form och i samma utsträckning som hittills.

I enlighet med Helsingfors stads strategiska målsättning att bedriva verksamheten på ett ekonomiskt ansvarsfullt sätt för att trygga grunden för en hållbar tillväxt och stadens lokalstrategiska målsättningar är det inte önskvärt eller möjligt att bygga eller hyra nya lokaler om det är möjligt att undvika.

Lösningförslag

Då det framkom att den nuvarande verksamheten inte kan fortsätta i Zacharias Topeliuskolan efter renoveringen, utreddes olika lösningar inom staden. På svenska sektionens möte 6.6 2023 föreslogs den lösning som sektorns tjänstemän och sakkunniga såg som den mest ändamålsenliga och genomförbara, det vill säga att flytta klasserna för förlängd läroplikt till Åshöjdens grundskola. När en del av verksamheten i Åshöjdens grundskola flyttar till den nybyggda skolan i Kottby, frigörs utrymmen i Åshöjden. De här utrymmena kan renoveras så att de uppfyller behoven hos specialklasserna för elever med förlängd läroplikt. Den planerade flyttningen av en del av Åshöjdens verksamhet till Kottby sammanfaller tidsmässigt med Zacharias Topeliuskolans planerade renovering, vilket innebär att de tilltänkta utrymmena i Åshöjden kunde renoveras på sommaren 2025 och eleverna i specialklasserna för förlängd läroplikt kunde flytta direkt från sin nuvarande skola till sin nya skola. Detta förutsatt att ett beslut fattas om flyttning av verksamheten, så att planeringsarbetet kan börja.

Svenska sektionen bordlade ärendet 6.6.2023 och på mötet 29.8.2023 beslöt sektionen att återremittera ärendet. Sektionen bad om en ny beredning med en utredning av möjligheterna att hyra lokaler i närområdet i syfte att tillgodose utrymmesbehovet för närskolebarnen och låta specialklasserna för förlängd läroplikt få stanna kvar i Zacharias Topeliuskolan efter renoveringen. Sektionen bad också om en utredning om huruvida justeringar i Zacharias Topeliuskolans elevupptagningsområde (det vill säga utan att äventyra närskoleprincipen) kunde vara en dellösning på platsbristen efter renoveringen.

Sektionen bad om en detaljerad beskrivning av och plan på hur Åshöjdens skolbyggnad och skolgård, inklusive dess logistik, kunde utformas för att tillgodose Toini-verksamhetens behov på ett ändamålsenligt sätt. Sektionen betonade att planeringen bör ske i nära samarbete med de berörda vårdnadshavarna och personalen, samt med hjälp av sakkunniga inom neuropsykiatriska funktionsvariationer inom det svenska skolnätet. Därtill bad sektionen att i beredningen beskriva inklusionsarbetet i Åshöjden i det alternativ där Toini-verksamheten placeras i en separat korridor eller del i skolbyggnaden. Planer med denna detaljnivå kan inte göras innan ett beslut har fattats om att flytta verksamheten. När ett beslut fattats och planeringen kan komma i gång deltar personal, elever och sakkunniga i planeringen. Vårdnadshavare har möjlighet att delta i planeringen av verksamheten.

Här nedan presenteras resultaten på de utredningar som gjorts på basen av sektionens återremitteringsbeslut 29.8.2023.

Hyrda tilläggsutrymmen för Zacharias Topeliuskolans elever

Om specialklasserna för förlängd läroplikt blir kvar i Zacharias Topeliuskolan efter att skolbyggnaden renoverats, och det för dessa klasser renoveras ändamålsenliga utrymmen enligt gällande riktlinjer, finns det utöver dem endast plats för en ettårig förskola och en allmänundervisningsklass i skolbyggnaden. Det skulle inte finnas plats för skolförvaltningen, det vill säga för ett rektorsrum och skolsekreterarens rum. Elevvården, det vill säga skolhälsovårdaren, kuratorn och psykologen, skulle bli tvungna att dela på ett eller två rum, av vilka det andra kunde fungera som ett vilorum när elevvården inte är på plats. Det skulle inte heller finnas plats för en musiksall, bildkonstsall och slöjdsall i skolbyggnaden.

Museala värden gör att det inte går att använda byggnaden lika effektivt som ett nytt hus eller som ett hus som är byggt på 1950-talet. De museala värdena påverkar även lokalplaneringen, vilket begränsar förverkligandet av en omfattande akustisk dämpning i gymnastiksalen, entréhallen och trappuppgången. Därför är miljön inte optimal för elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer ur verksamhets- och säkerhetssynvinkel.

Att hyra tilläggsutrymmen för årskurserna 2–5 samt för ämnesundervisningen, förvaltningen och elevvården vore en avvikelse från den lokalstrategi man i Helsingfors med tanke på servicenätsutvecklingen bör arbeta enligt, det vill säga att nyttja de lokaler som finns till förfogande och undvika att hyra tilläggsutrymmen. Tilläggsutrymmen hyrs i allmänhet för tillfälliga lösningar, det vill säga för det tillfälliga nätverket.

Båda avvikelserna står i strid med strävan till hållbar utveckling, både ur ekonomisk och verksamhetssynvinkel.

Folkhälsan har anmält sitt intresse att hyra ut lokaler på Topeliusgatan 20. Enligt stadsmiljösektorn skulle hyran för dessa lokaler uppgå till cirka 650 000 euro per år. De totala hyreskostnaderna för Zacharias Topeliuskolans nuvarande verksamhet i denna alternativa lösning (att hyra tilläggsutrymmen) skulle uppgå till sammanlagt 858 000 euro per år. Svenska servicehelheten skulle då också betala en hyra på cirka 230 000 euro per år för de outnyttjade utrymmena i Åshöjden, det vill säga i det fall att ingen annan verksamhet som drivs av staden flyttar in i byggnaden och därmed tar över dessa kostnader. För svenska servicehelheten innebär alternativet att hyra utrymmen tilläggskostnader på cirka 880 000 euro per år, som föranleder inbesparingsbehov från övrig verksamhet inom den svenska servicehelheten. Om detta alternativ blir aktuellt, är det nödvändigt att renovera Folkhälsans utrymmen för att de ska vara lämpliga för Zacharias Topeliuskolans verksamhet. Renoveringskostnaderna är inkluderade i hyreskostnaderna på Topeliusgatan 20.

Om specialklasserna för förlängd läroplikt, tillsammans med en ettårig förskola och en allmänundervisningsklass, blir kvar i Zacharias Topeliuskolan efter att skolbyggnaden renoverats, skulle det innebära att renoveringen förskjuts med cirka två år, eftersom planeringen av renoveringen behöver göras om och det behövs omfattande specialarrangemang för att kunna förverkliga lokaler för specialklasser för elever med förlängd läroplikt. Stadsmiljösektorn har uttryckt oro över taket på Zacharias Topeliuskolan, det vill säga hurvida det kommer hålla om renoveringen inte kommer i gång 2025. Användningen av skolgården kommer fram till renoveringen att begränsas av säkerhetsskäl.

Justering av Zacharias Topeliuskolans elevupptagningsområde

Om specialklasserna för förlängd läroplikt blir kvar i Zacharias Topeliuskolan efter att skolbyggnaden renoverats, skulle det så som tidigare nämnts endast finnas plats för en ettårig förskola och en allmänundervisningsklass i skolbyggnaden. Det vore möjligt att justera elevupptagningsområdet så att eleverna i årskurserna 2–5 fick gå i Hoplaxskolan. Dessutom vore det nödvändigt att flytta en specialklass med stöd för årskurserna 1–5 till en annan enhet.

Hoplaxskolans verksamhetsställe i Munksnäs för årskurserna 1–5 samt med en förskola är beläget på Locklaisvägen 9. För att trygga servicen också framöver i området pågår en renovering och ombyggnad av verksamhetsstället som förväntas vara slutförd år 2024 (behovsutred-

ning godkänd av fostrans- och utbildningsnämnden på mötet 18.6.2019 § 213 ärende/24). Efter ombyggnaden av verksamhetsstället finns det plats för 320 barn, förskoleundervisningen inberäknad. Hoplaxskolans Munksnäsenhet för årskurserna 1–5 samt Munksnäs förskola har totalt 229 barn läsåret 2023–2024, varav 29 barn deltar i förskoleundervisningen. En omfördelning av eleverna i årskurserna 2–5 från Zacharias Topeliusskolan till Hoplaxskolans verksamhetsställe i Munksnäs berör 73 elever, beräknat utgående från antalet elever i allmän undervisning läsåret 2023–2024.

En flyttning av verksamheten från Zacharias Topeliusskolan till Locklaisvägen skulle, så som tidigare nämnts, i detta fall bli aktuell kring år 2027. Den senaste befolkningsprognosen (från år 2023) över svenskspråkig befolkning åren 2023–2036 i ovan nämnda ålderskategorier visar på ett minskande antal barn i upptagningsområdet för detta verksamhetsställe. Det totala elevantalet beräknas uppgå till cirka 300 elever år 2027. Flyttas även specialklassen med stöd till Locklaisvägen ska 8 elever läggas till antalet. Utrymmena i Munksnäs efter renovering är sålunda tillräckliga vid en eventuell omfördelning av elever.

Om Zacharias Topeliusskolans elever i årskurserna 2–5 flyttar till skolenheten på Locklaisvägen, skulle elevantalet per årskurs öka med mellan 17 och 25 elever. I den snart renoverade skolbyggnaden finns 14 undervisningsutrymmen. Om elevupptagningsområdet justeras och specialklassen med stöd flyttas till Locklaisvägen, behövs det minst 15 undervisningsutrymmen. Detta behov har inte beaktats i samband med planeringen av renoveringen av skolhuset på Locklaisvägen och går inte heller att beaktas i det här skedet av renoveringen.

En justering av elevupptagningsområdet skulle medföra de utmaningar som tidigare nämnts i fråga om verksamheten som blir kvar i Zacharias Topeliusskolan. De museala värdena begränsar möjligheterna till en optimal lärmiljö ur verksamhets- och säkerhetssynvinkel. Skolan får begränsade utrymmen för ämnesundervisning, elevvård och förvaltning.

Ur ekonomisk synvinkel skulle detta alternativ innebära tilläggshyreskostnader i nivå med det alternativet att Toini-verksamheten flyttar till Åshöjdens grundskola, det vill säga cirka 200 000 euro per år. Så som tidigare nämnts skulle detta alternativ medföra att svenska servicehelheten får stå för hyreskostnader på cirka 230 000 euro per år för de outnyttjade utrymmena i Åshöjden i händelse av att ingen annan verksamhet som drivs av staden flyttar in i byggnaden och därmed tar över dessa kostnader. Dessutom skulle justeringen av elevupptagningsområdet ha som följd att de flesta eleverna i årskurserna 2–5 i nuvarande

Zacharias Topeliuskola skulle behöva resekort för att ta sig till skolan (för tillfället har alla elever på Zacharias Topeliuskolans elevupptagningsområde en skolväg som är kortare än 2 kilometer). Denna tilläggskostnad skulle uppgå till cirka 300 euro per elev per år, det vill säga det rör sig om en tilläggskostnad på cirka 15 000–20 000 euro per år.

Toini-verksamheten flyttar till Åshöjdens grundskola

Om Toini-verksamheten, som specialklasserna för elever med förlängd läroplikt kallas, flyttas till Åshöjdens grundskola, skulle Zacharias Topeliuskola fortsätta att fungera som närskola för barnen i Bortre Tölö, Mejlans och Dal. Dessutom skulle skolbyggnaden rymma en förskola och en eventuell tvåårig förskola samt en till två specialklasser. Utrymmena skulle räcka till för elevvården, förvaltningen och ämnesundervisningen och uppfylla sektorns riktlinjer för renovering av skollokaler.

Då en del av Åshöjdens grundskolas verksamhet flyttar till den nybyggda skolan i Kottby år 2025 kan, så som beskrivits i beredningen 6.6.2023, specialklasserna för eleverna med förlängd läroplikt flytta till skolhuset i Åshöjden. Den senaste befolkningsprognosen (från år 2023) över svenskspråkig befolkning åren 2023–2037 visar på ett ökande antal barn i upptagningsområdet för Åshöjdens grundskola. Enligt prognosen ökar antalet elever fram till år 2037. Då uppskattas det totala antalet barn i förskolan och årskurserna 1–6 vara omkring 220–265. Om specialklasserna för elever med förlängd läroplikt flyttar till Åshöjdens grundskola, blir det kvar cirka 3575 brm² för förskolan och närskoleklasserna, det vill säga det rör sig om cirka 330 elevplatser. Behovet av undervisningsutrymmen för allmän undervisning och förskolan beräknas år 2025 vara nio. Det finns möjlighet att öka undervisningsutrymmena i skolbyggnaden så att det finns tillräckligt med utrymmen för det ökande elevantalet. Det finns då också tillräckliga utrymmen för elevvården, förvaltningen och ämnesundervisningen.

Om specialklasserna för elever med förlängd läroplikt kan flytta till Åshöjdens grundskola hösten 2025, innebär det att eleverna i specialklasserna inte behöver gå i skola i tillfälliga utrymmen som en följd av Zacharias Topeliuskolans renovering. Detta är till stor fördel för eleverna, men är också gynnsamt ur ekonomisk synvinkel. Inbesparingen skulle uppgå till omkring 1 500 000 euro, eftersom ersättande lokaler inte behöver renoveras för specialklassernas behov. De totala kostnaderna för renoveringen av Åshöjdens grundskola och Zacharias Topeliuskola uppskattas ligga i nivå med kostnaderna för en renovering av Zacharias Topeliuskola för Toini-verksamhetens behov. Av de al-

ternativ som presenterats i denna beredning beräknas detta alternativ vara det förmånligaste både i renoveringsskedet och på lång sikt.

Barnkonsekvensanalys

Direktionerna och rektorerna vid Zacharias Topeliuskolan och Åshöjdens grundskola fick inför beredningen 6.6.2023 i uppgift att informera och höra elevkåren i vardera skolan. Eleverna har fått ställa frågor samt lämna in ett utlåtande med sina frågor och kommentarer. Alla elever i dessa enheter har inte förmåga att uttrycka sina åsikter och behov, och därför bör man ta särskild hänsyn till vårdnadshavarnas och personalens åsikter om vad som är barnens bästa.

Sektionen bad i samband med återremitteringen 29.8.2023 om en ny beredning i vilken man utreder alternativ som bygger på att låta specialklasserna för förlängd läroplikt få stanna kvar i Zacharias Topeliuskolan efter renoveringen. Beslutsförslaget är emellertid det samma som tidigare och därmed är de informations- och hörandeförfaranden som förverkligades inför beredningen 6.6.2023 tillräckliga. Ledningen för svenska servicehelheten beslöt likväl att hålla två informationsmöten 4.10.2023, ett möte för personalen vid Zacharias Topeliuskolan och ett öppet möte för allmänheten. Syftet med dem är att informera och svara på frågor i ärendet.

De två alternativa lösningar som har utretts på begäran av sektionen innebär att barnen i specialklasserna för elever med förlängd läroplikt blir exkluderade. En naturlig och inkluderande verksamhet med elever inom allmän undervisning begränsas avsevärt då årskurserna 2–9 inom allmän undervisning inte finns i samma skolhus eller i samma skola. Det alternativ som beskrivs i beslutsförslaget ger möjlighet till en inkluderande verksamhet för specialklasserna och allmänundervisningsklasserna. I Åshöjdens grundskola kommer det inom den allmänna undervisningen att finnas parallellklasser som ger fler inklusionsmöjligheter genom flexibla undervisningsgrupper, då lagstadgade gruppstorlekar och elevers behov kan beaktas i större utsträckning.

Att justera elevupptagningsområdet för Zacharias Topeliuskolan skulle innebära tre skolbyten för barnen i Bortre Tölö, Mejlans och Dal. I praktiken blir det fråga om fyra klassbyten under grundskoletiden. Övergångar, det vill säga skolbyten eller enhetsbyten, kan ge upphov till oro hos såväl barn som vårdnadshavare. Det tar tid att bekanta sig med en ny miljö, nya rutiner, ny verksamhet, ny skolväg, nya vuxna och nya klasskamrater. Även om enheterna inom fostran och utbildning i Helsingfors eftersträvar just smidiga övergångar och en enhetlig lärtig,

går det inte att helt undvika de utmaningar för välbefinnande, utveckling och inläring som övergångarna för med sig.

De båda alternativa lösningarna som sektionen bett sektorn att utreda innebär för eleverna inom Toini-verksamheten att de är tvungna att flytta till ersättande lokaler för den tid som Zacharias Topeliusskolan renoveras. I praktiken rör det sig om två flyttningar i stället för en. Ersättande lokaler är tillfälliga lösningar och det finns inte samma möjligheter att skapa optimala lärmiljöer som i lokaler som är nyrenoverade för en viss verksamhet på lång sikt.

Åshöjdens grundskola är centralt belägen i Helsingfors med tanke på skolresan från olika områden i Helsingfors och grannkommuner. Toini-verksamheten är en centraliserad service för elever inom den grundläggande utbildningen i Helsingfors. Verksamheten bygger på att ge eleverna en kompenserande skolmiljö och lika möjligheter att utvecklas till sina fulla potential. Genom att stadens riktlinjer för denna elevgrupp följs behandlas eleverna jämlikt, oavsett språklig bakgrund eller skol-språk. De svenskspråkiga barnen med förlängd läroplikt är en minoritet inom en minoritet. Likabehandlingen i fråga om tillgången till tjänster och deras kvalitet bör därför särskilt säkras.

För eleverna inom allmän undervisning i vardera skolan, samt inom specialklassen med stöd, innebär det en förändring i skolans verksamhet, som behöver diskuteras och bearbetas. För eleverna inom Toini-verksamheten medför beslutet en förändring av verksamhetsställe. Detta bör förberedas väl så att eleverna känner sig trygga och för att minimera belastningen. Personalen bör ta i beaktande att det tar tid för eleverna att vänja sig vid den nya miljön med nya vuxna och nya skolkamrater. Beslutet och planen innebär emellertid att eleverna inom Toini-verksamheten inte behöver gå i skola i tillfälliga utrymmen på grund av renoveringen och därmed behöver man inte flytta verksamheten tillfälligt.

För en del elever i Zacharias Topeliusskolan innebär en flyttning av Toini-verksamheten att syskonen inte längre går i samma närskola, medan för familjer inom Åshöjdens grundskolas skolupptagningsområde innebär beslutet att barnet inom Toini-verksamheten skulle gå i samma skola som sina syskon. Detta medför en förändring för barnen och familjerna, som en del gynnas av och andra inte.

Beslutet att flytta verksamheten grundar sig på att kunna ge eleverna inom Toini-verksamheten tillräckliga och ändamålsenligare utrymmen som stöder elevernas välmående och vardag. I beredningen till sektionsmötet 6.6.2023 beskrivs hurdan lärmiljö eleverna i specialklasser-

na behöver och har rätt till. Med tillräckliga utrymmen kan staden skapa en skolmiljö som stöder barnets inläring och välbefinnande. För eleverna inom den allmänna undervisningen och i specialklassen med stöd i Zacharias Topeliuskolan innebär beslutet att det också finns tillräckliga och ändamålsenliga utrymmen för dem. I utrymmesplaneringen bedöms att eleverna inom den allmänna undervisningen i Åshöjdens grundskola har tillräckliga utrymmen och att beslutet att flytta verksamheten skapar en skolmiljö som i högre grad beaktar elevernas inläring och välbefinnande. Skolgården i Åshöjdens grundskola är mindre än Zacharias Topeliuskolans skolgård. Därför läggs det stor vikt vid planeringen av skolgården, så att elevernas behov tillgodoses och deras säkerhet tryggas.

Information, delaktiggörande och sammanfattning av utlåtanden

Stadsfullmäktige beslöt i samband med sitt möte 31.10.2022 om Zacharias Topeliuskolans renovering, som ska ske under åren 2025 och 2026. Då planeringen sattes i gång, framkom det, så som beskrevs i beredningen till sektionen 6.6.2023, att skolans nuvarande verksamhet inte kommer att rymmas i skolbyggnaden efter renoveringen. I februari och mars 2023 träffade sektorns sakkunniga och ledningen för svenska servicehelheten ledarna för de berörda enheterna och informerade dem om vad som framkommit i samband med förberedelserna. Eftersom skolan tar emot utsocknes elever, informerades även grannkommunernas skoldirektörer om situationen i mars 2023.

Ett informations- och diskussionsmöte för ledarna, personalen och direktionerna i Zacharias Topeliuskolan och Åshöjdens grundskola samt för ledarna och personalen i förskolan i Zacharias Topeliuskolan hölls 20.3.2023, varefter ett Wilmameddelande skickades till samtliga vårdnadshavare i bägge skolor. Ett informations- och diskussionsmöte för vårdnadshavare i bägge skolor hölls 30.3.2023. Ytterligare informations- och diskussionsmöten för ledare och personal för Zacharias Topeliuskolan och Åshöjdens grundskola ordnades i början av maj.

Direktionerna ombads 28.4.2023 i ett meddelande som skolornas rektorer vidarebefordrade att ge sina utlåtanden gällande förslaget om flyttning av Toini-verksamheten. Förslaget presenterades för direktionen i Åshöjdens grundskola den 8 maj och för direktionen i Zacharias Topeliuskolan den 11 maj. I direktionernas utlåtanden ingick även elevernas och personalens utlåtanden. Personliga höranden med respektive skolas rektor ordnades den 23 maj och ett hörande för lärare och skolgångshandledare (anställda av Helsingfors stad) som arbetar med och i skolans Toini-verksamhet samt personal (anställda av Helsingfors stad) inom eftermiddagsverksamhet och lovvård ordnades den 29 maj.

10.10.2023

Vid samtliga tillfällen presenterades förslaget av chefen för den grundläggande utbildningen, i de flesta fall med stöd av sakkunniga från fostrens- och utbildningssektorn.

Den ursprungliga beredningen (6.6.2023) innehöll en sammanfattning av direktionernas, elevernas och personalens utlåtanden samt kommentarer till de frågor och kommentarer som framkommit. Av utlåtandena framgår att man värdesätter det specialkunnande som finns inom Toini-verksamheten och inser vikten av att detta specialkunnande bibehålls då verksamheten flyttar. Oro uttrycktes för att verksamheten i Zacharias Topeliuskolan splittras, samtidigt som det lyftes fram att förändringen ger fler utrymmen och en bättre lärmiljö för den verksamhet som blir kvar i skolan. Oro uttrycktes också för om skolgården i Åshöjden kan göras ändamålsenligare och trygg för specialklass eleverna. Dessutom ville man veta hur specialskjutsen skulle ordnas. Det fanns också ett visst missnöje för hur processen gått till och en misstro mot den sakkunskap som beslutsförslaget grundar sig på. Personalen i Åshöjden förhöll sig positivt till att få specialklasserna till sin enhet, eftersom förändringen möjliggör mångsidighet för såväl personal som elever.

Sammanfattning

I denna beredning beskrivs, på sektionens begäran, alternativa lösningar på utrymmesbristen som uppstår i samband med renoveringen av Zacharias Topeliuskolan. Bedömningen är fortfarande att den mest ändamålsenliga lösningen ur elevernas perspektiv, med tanke på ändamålsenlig lärmiljö, möjlighet till inklusion, enhetlig lärtig och närskoleprincip, är att flytta specialklasserna för elever med förlängd läroplikt, det vill säga Toini-verksamheten, till Åshöjdens grundskola. Även ur pedagogisk, ekonomisk och hållbarhets synvinkel är detta alternativ det bästa.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Barbro Björk-Sinisalo, specialplanerare, telefon: 310 81193
barbro.bjork-sinisalo(a)hel.fi
Agneta Eklund, pedagogiskt sakkunnig, telefon: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi
Niclas Rönnholm, chef för den grundläggande utbildningen, telefon: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi
Vera Schulman, yksikön päällikkö, telefon: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Bilagor

Postadress
PB 58300
00099 HELSINGFORS STAD
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Besöksadress
Verkstadsgratan 8
Helsingfors 58
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Telefon
+358 9 310 8600
Telefax
+358 9 86390

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI2922661800003009
Moms nr
FI02012566

- 1 Bilaga 1 Presentation, Begäran om utlåtande gällande flytt av Toini-klasserna
- 2 Bilaga 2 Zacharias Topeliuskolans direktionens utlåtande
- 3 Bilaga 3 Åshöjdens grundskolas direktionens utlåtande
- 4 Bilaga 4 Zacharias Topeliuskolans personals utlåtande
- 5 Bilaga 5 Zacharias Topeliuskolans elevkärs utlåtande
- 6 Bilaga 6 Ohje vaikeimmin kehitysvammaisten lasten opetustilojen suunnittelua varten (1)
- 7 Bilaga 7 2021 Erytisoppilaat - ohjeellinen tilaohjelma
- 8 Bilaga 8 Översiktstabell, Toini-verksamhet

Sökande av ändring

Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden

Beslutshistoria

Svenska sektionen vid nämnden för fostran och utbildning 29.08.2023 § 23

HEL 2023-006972 T 12 00 01

Beslut

Svenska sektion beslutade återremmitera ärendet.

Behandling

29.08.2023 Återremitterades

Ordförande föreslog återremiss. Svenska sektionen ber om ny beredning som främst av allt utreder möjligheterna att hyra lokaler i närområdet för att betjäna utrymmesbehovet för närskolebarnen, i avsikt att låta Toiniklasserna få stanna kvar i Zacharias Topeliusskolan efter renoveringen.

Svenska sektionen ber i tillägg att man utreder huruvida justeringar i Zacharias Topeliuskolans elevupptagningsområde, utan att riskera närskoleprincipen, kunde vara en delösning på platsbristen efter renoveringen.

Svenska sektionen önskar därutöver en detaljerad beskrivning och plan av hur Åshöjdens utrymmen i skolbyggnaden och på skolgården, samt dess logistik skulle utformas för att betjäna Toinielevernas behov på ett ändamålsenligt sätt. Planen görs i tätt samarbete med berörda vårdnadshavare och personal, samt med hjälp av sakkunniga med erfarenhet av nepsy-frågeställningar och -lösningar inom det svenskspråkiga skolnätet. Vidare ber sektionen om att det i beredningen beskrivs hur

10.10.2023

Ärende/3

inklusionsarbetet skulle utformas i Åshöjden ifall Toinienheten placeras i en separat korridor eller sektion i skolbyggnaden.

Svenska sektionens medlemmar understödde förslaget enhälligt.

06.06.2023 Bordlades

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Barbro Björk-Sinisalo, specialplanerare, telefon: 310 81193
barbro.bjork-sinisalo(a)hel.fi

Agneta Eklund, pedagogiskt sakkunnig, telefon: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Niclas Rönnholm, chef för den grundläggande utbildningen, telefon: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi

Vera Schulman, yksikön päällikkö, telefon: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

10.10.2023

Ärende/4

§ 31

Elev- och studerandevårdsplan för åren 2023–2024 för utbildning ordnad av Helsingfors stad

HEL 2023-011006 T 12 01 03

Beslut

Fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion beslutade att godkänna elev- och studerandevårdsplanen för utbildning ordnad av Helsingfors stad i syfte att genomföra elev- och studerandevården som helhet åren 2023–2024. Elev- och studerandevårdsplanen ersätter kapitlet om elev- och studerandevården i de nuvarande lokala läroplanerna.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Niclas Rönnholm, chef för den grundläggande utbildningen, telefon: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi
Moa Thors, Chef för den fria bildningen och gymnasieutbildningen, telefon: 310
70077
moa.thors(a)arbis.hel.fi

Bilagor

- 1 Elev- och studerandevårdsplan
- 2 Bilaga 2 Sammanställning av delaktiggörande

Sökande av ändring

Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Utbildningsstyrelsen har publicerat reviderade grunder för läroplanerna och föreskriften för yrkesutbildningen, i vilka kapitlen om elev- och studerandevården har ändrats. Revideringarna är i linje med de lagändringar som trädde i kraft i början av januari 2023. Utbildningsanordnarna ska beakta ändringarna i de lokala läroplanerna och utarbeta en egen elev- och studerandevårdsplan, som ersätter de tidigare skolvisa elevvårdsplanerna och de tidigare läroinrättningsvisa studerandevårdsplanerna. Dessutom ska utbildningsanordnaren följa upp implemente-

ringen av planen och vid behov se över planen. Syftet med reformen är att förenhetliga förskoleenheternas, skolornas och läroinrättningarnas praxis och att lätta på deras planeringsarbete.

Utbildningsanordnarens elev- och studerandevårdsplan granskas varje fullmäktigeperiod och uppdateras i enlighet med stadens nya strategi och prioriteringar. För granskningen och uppdateringen svarar den regionala samarbetsgruppen för elev- och studerandevården (tillsatt med kanslichefens beslut 18.8.2023, § 122), som också utför de uppgifter som ålagts utbildningsanordnarens styrgrupp för elev- och studerandevården.

Utbildningsanordnarens elev- och studerandevårdsplan är en del av den regionala, fullmäktigeperiodvisa elev- och studerandevårdsplanen för ordnande av elev- och studerandevård i Helsingfors välfärdsområde. Den regionala elev- och studerandevårdsplanen baserar sig på elev- och studerandevårdsplanerna för de utbildningsanordnare som verkar i Helsingfors välfärdsområde och den godkänns i stadsfullmäktige. Dessutom ska utbildningsanordnarens elev- och studerandevårdsplan ingå i Helsingfors välfärdsplan för barn och unga (Helsingfors stads välfärdsplan för åren 2022–2025).

Upprättande av utbildningsanordnarens elev- och studerandevårdsplan

Helsingfors fostrans- och utbildningssektor har upprättat en elev- och studerandevårdsplan för utbildningsanordnaren i enlighet med de nationella grunderna och föreskrifterna för genomförande av elev- och studerandevården. Elev- och studerandevårdsplanen beskriver hur det gemensamma elev- och studerandevårdsarbetet förverkligas inom förskoleundervisningen samt i skolorna och läroinrättningarna i Helsingfors, hur individuellt stöd ordnas och hur samarbetet med barn, elever, studerande, deras vårdnadshavare och samarbetspartner sker. I elev- och studerandevårdsplanen beskrivs också förfaringssätten i händelse av mobbning, trakasserier och våld samt krissituationer. Ovan nämnda beskrivs i separata planer, som finns som länkar i elev- och studerandevårdsplanen. De separata planerna ses över och uppdateras vid behov.

Elev- och studerandevårdsplanen för utbildning som Helsingfors stad ordnar omfattar nio olika utbildningsformer: förskoleundervisningen, försöket med tvåårig förskoleundervisning, den grundläggande utbildningen, undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen, den grundläggande utbildningen för vuxna, gymnasieutbildningen, gymnasieutbildningen för vuxna, utbildningen som handleder för examensutbildning och yrkesutbildning.

10.10.2023

Delaktiggörande en del av beredningen

I beredningen av elev- och studerandevårdsplanen har man delaktiggjort undervisnings- samt elev- och studerandevårdspersonal inom förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och utbildningen på andra stadiet, samt barnen, eleverna, de studerande och vårdnadshavarna. Deras syn på innehållet i elev- och studerandevårdsplanen kartlades med elektroniska enkäter (sammanställning av svaren i bilaga 2). Vårdnadshavarna, eleverna och de studerande kunde svara på enkäten på finska, svenska eller engelska. Personalen besvarade enkäten antingen på finska eller svenska. I fråga om småbarn besvarades enkäten med hjälp av en diskussionsuppgift, där lärare inom småbarnspedagogik antecknade barnens svar i den elektroniska enkäten. Helsingfors ungdomsråd gav också sin syn genom att svara på en elektronisk enkät. Dessutom fick man ett utlåtande från föräldraföreningen Helsingin vanhemmat HELVARY ry.

Personalens svar utnyttjades för att redigera uppbyggnaden av och innehållet i elev- och studerandevårdsplanen. Vårdnadshavarnas svar utnyttjades i beskrivningen av samarbetet med vårdnadshavarna, där vårdnadshavarna särskilt önskade tydliga strukturer och åtgärder för att utveckla kontakten och informera om elev- och studerandevårdens tjänster. I barnens och de ungas svar lyftes fram behovet av både gemensam och individuell elev- och studerandevård, och dessa processer eftersträvade man att beskriva klart och tydligt i elev- och studerandevårdsplanen för att stödja personalens arbete. Styrgruppen för elev- och studerandevården tog upp på sitt möte 8.6.2023 frågan om att delaktiggöra elever, studerande, vårdnadshavare och personal i utarbetandet av utbildningsanordnarens elev- och studerandevårdsplan och beslutade att förverkliga det här.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Uppllysningar

Niclas Rönnholm, chef för den grundläggande utbildningen, telefon: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi

Moa Thors, Chef för den fria bildningen och gymnasieutbildningen, telefon: 310 70077

moa.thors(a)arbis.hel.fi

Bilagor

- 1 Elev- och studerandevårdsplan
- 2 Bilaga 2 Sammanställning av delaktiggörande

Sökande av ändring

Postadress
PB 58300
00099 HELSINGFORS STAD
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Besöksadress
Verkstadsgatan 8
Helsingfors 58
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Telefon
+358 9 310 8600
Telefax
+358 9 86390

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI2922661800003009
Moms nr
FI02012566

10.10.2023

Ärende/4

Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden

§ 32

Ändringar i Helsingfors stads läroplan för den svenskspråkiga grundläggande utbildningen 2016 gällande frånvaro

HEL 2023-003346 T 12 00 00

Beslut

Fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion beslutade att godkänna de ändringar som föreslås i bilaga 1 och som rör lokala preciseringar i kapitlen 4.2, 5.1 och 5.6 i läroplanen.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Agneta Eklund, pedagogiskt sakkunnig, telefon: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Bilagor

1 Bilaga 1 Kapitel 4.2, 5.1, 5.6, lokala specifikationer i läroplanen för den grundläggande utbildningen

Sökande av ändring

Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Enligt Utbildningsstyrelsens kartläggning (2020) finns det i Finland minst 4 000 unga i årskurserna 7–9, det vill säga cirka 2–3 procent av hela åldersklassen i fråga, som regelbundet är borta från skolan under långa perioder, till och med hela läsår. Långvarig frånvaro från den grundläggande utbildningen ökade kraftigt bland eleverna redan före coronapandemin, och det är oroväckande att det handlar om allt yngre barn som uteblir från skolan.

Enligt NCU:s undersökning (2022) finns det stor variation och ojämlikhet nationellt och skolor emellan då det kommer till uppföljningen av och ingripandet i frånvaro, vilket har försvagat förverkligandet av lika-behandling av eleverna och förverkligandet av stödet för elevernas välbefinnande.

Våren 2021 inledde undervisnings- och kulturministeriet ett riksomfattande utvecklingsprojekt för engagerande arbete i skolgemenskapen i syfte att minska frånvaron inom den grundläggande utbildningen. Som ett led i utvecklingsverksamheten gjordes en ändring i 26 § i lagen om grundläggande utbildning. Ändringen av lagen om grundläggande utbildning stadfästes 25.11.2022 och trädde i kraft 1.8.2023. Enligt 26 § i lagen om grundläggande utbildning föreskrivs följande om fullgörandet av den grundläggande utbildningen: Utbildningsanordnaren ska förebygga frånvaro hos elever som deltar i den grundläggande utbildningen samt systematiskt följa och ingripa i frånvaron. Utbildningsanordnaren ska underrätta elevens vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare för eleven om olovlig frånvaro.

Samtidigt träder ändringar i grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen i kraft, det vill säga ändringar som rör förebyggande av frånvaro samt systematisk uppföljning av och ingripande i frånvaro. Ändringarna rör läroplanens kapitel 4.2 (Principer för utvecklandet av verksamhetskulturen) och 5.1 (Gemensamt ansvar för skoldagen). De nationella grunderna förs in i den lokala läroplanen och ska följas som sådana. I Utbildningsstyrelsens föreskrift fastställs också vilka delar som ska preciseras i den lokala läroplanen (kapitlen 4.2, 5.1 och 5.6).

Syftet med reformen är att minska och förebygga frånvaro inom den grundläggande utbildningen, att förenhetliga uppföljningen av och ingripandet i frånvaro nationellt och lokalt samt att bygga upp en positiv verksamhetskultur i skolorna. Lagreformen förpliktar också utbildningsanordnarna att regelbundet följa upp frånvarostatistiken för de enskilda skolorna. I Helsingfors följs frånvarostatistiken upp inom tjänsterna för den grundläggande utbildningen.

Preciseringar i den kommunspecifika läroplanen

I läroplanen för Helsingfors kommun har följande läroplansdelar preciserats:

4.2 Principer för utvecklandet av verksamhetskulturen

Enligt förslaget stärker elevernas känsla av gemenskap och samhörighet deras känsla av trygghet och därmed deras närvaro och skolengagemang. Dessa stöds genom att man övar emotionella och kommunikativa färdigheter, främjar respektfull och välvillig kommunikation genom att föregå som förebild samt stärker elevernas upplevelse av att bli sedda. De vuxnas exempel, den gemensamma elevvårdens verksamhet och samarbetet mellan hem och skola är här av stor betydelse.

5.1 Gemensamt ansvar för skoldagen

Enligt förslaget kan man öka skolengagemanget och förebygga skolfrånvaro effektivast genom att utveckla en gemenskapsbaserad och trygg lärmiljö som tar hänsyn till elevernas mångfald, och genom att systematiskt följa upp frånvaron.

Man ska ingripa i frånvaro så tidigt som möjligt för att förhindra att problemen hopar sig. Frånvaro är alltid ett symptom, vars bakomliggande orsak måste utredas för att rätt slags stöd ska kunna ges. Att man lyssnar på eleven och har ett sektorsövergripande samarbete med vårdnadshavarna är av central betydelse och säkerställer att rätt slags stöd erbjuds.

5.6 Ärenden som ska beslutas lokalt

I Helsingfors ingriper man i en elevs frånvaro vid oro över och av omtanke om elevens välbefinnande och lärande. I samband med att man stödjer skolengagemanget och ingriper i frånvaro följer man den verksamhetsmodell som beskrivs i Helsingfors handbok för ingripande i frånvaro och vars skolspecifika lösningar samt arbets- och ansvarsfördelning preciseras i skolans verksamhetsplan.

Den verksamhetsmodell för ingripande i och uppföljning av frånvaro som beskrivs i handboken består av förebyggande åtgärder, tidigt ingripande och åtgärder för starkt stöd.

Utarbetandet av en kommunspecifik läroplan och verksamhetsmodell samt delaktiggörande och bedömning av barnkonsekvenser

De kommunala läroplansdelarna, som är gemensamma för Helsingfors grundskolor, har utarbetats i enlighet med de nationella grunderna för läroplanen och målen i Helsingfors strategi Läge för tillväxt. Uppdateringen och utvecklingen av verksamhetsmodellen för ingripande i frånvaro har styrts av riktlinjerna i den nationella handboken Yhteisellä koulutiellä: Käsikirja perusopetuksen oppilaiden läsnäolon tukemiseen ja poissaolojen vähentämiseen (svensk översättning under arbete vid undervisnings- och kulturministeriet) samt av omfattande och delaktiggörande kartläggningar. I samband med kartläggningarna intervjuades så gott som alla rektorer för Helsingfors grundskolor och ett stort antal yrkespersoner i den gemensamma elevvårdsgruppen. Respons på Handboken för ingripande i frånvaro samlades in från ovan nämnda, liksom också synpunkter på fenomen och utmaningar som hänför sig till elevers frånvaro och önskemål rörande de kommunspecifika anvisningarna. Åsikter om frånvaro bland eleverna i samtliga årskurser i grundskolan samlades dessutom in och speciale experter i frånvarofrågor intervjuades. Utgående från dessa utarbetades kommunens läro-

10.10.2023

Ärende/5

plansdelar och en verksamhetsmodell för förebyggande av, uppföljning av och ingripande i frånvaro.

Syftet med ändringarna i läroplanen är att möjliggöra tidigare stöd för en elevs välbefinnande och skolgång samt förebygga skolavhopp och marginalisering bland eleverna. I den uppdaterade verksamhetsmodellen beaktas – parallellt med antalet frånvarotimmar – en lärares eller vårdnadshavares oro över en elev och dessutom utförs en grundlig utredning av orsakerna till frånvaron, då det bestäms om åtgärder ska sättas in. Att ge ändamålsenligt stöd till elever som behöver det så tidigt som möjligt stödjer eleven i att återfå sin skolmotivation och sitt skolengagemang.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Agneta Eklund, pedagogiskt sakkunnig, telefon: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Bilaga 1 Kapitel 4.2, 5.1, 5.6, lokala specifikationer i läroplanen för den grundläggande utbildningen

Sökande av ändring

Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden

10.10.2023

§ 33

Ändring i kapitel 5.4.5 Undervisning i särskilda situationer i Helsingfors stads läroplan för den svenskspråkiga grundläggande utbildningen 2016

HEL 2023-010918 T 12 00 01

Beslut

Fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion beslutade att godkänna en ändring i och ett tillägg till (enligt bilaga 1) kapitel 5.4.5 Undervisning i särskilda situationer för lokal precisering i Helsingfors stads läroplan för den svenskspråkiga grundläggande utbildningen 2016. Ändringen träder i kraft 10.10.2023.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Niclas Rönnholm, chef för den grundläggande utbildningen, telefon: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Bilaga 1 Förändring i kapitel 5.4.5 i läroplanen för den grundläggande utbildningen

Sökande av ändring

Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

I kapitel 5.4.5 i grunderna för läroplanen beskrivs hur undervisningen ordnas i särskilda situationer. Med särskilda situationer i undervisningen avses grundläggande utbildning som ges med anledning av en elevs allvarliga sjukdom eller svåra livssituation på sjukhus, skolhem, upptagningshem, förläggningar eller i fängelser eller andra straffanstalter.

Enligt grunderna för läroplanen ska man i den lokala läroplanen anteckna möjligheten att få undervisning i särskilda situationer. Särskilt när det gäller undervisning på sjukhus beskriver man i den lokala läro-

planen hur samarbetet och stödet för eleven utformas när en elev övergår från undervisning i sin egen skola till sjukhusundervisning och när hen återvänder till sin egen skola. Samarbetet och frågor gällande stöd ska också beskrivas i andra särskilda undervisningssituationer.

Kapitel 5.4.5 Undervisning i särskilda situationer: I Helsingfors stads läroplan för den svenskspråkiga grundläggande utbildningen krävs lokala preciseringar av de samarbetsformer som nämns i grunderna för läroplanen och som tillämpas i samband med att en elev övergår till en annan form av undervisning. I kapitel 5.4.5 i Helsingfors läroplan för den svenskspråkiga grundläggande utbildningen nämns angelägenheter som redan finns inskrivna i de nationella grunderna för läroplanen och i lagen om grundläggande utbildning. I läroplanerna finns texterna från de nationella grunderna alltid före de kommunvisa preciseringarna. I texten i grunderna för läroplanen hänvisas dessutom till lagen om grundläggande utbildning. För att undvika onödig upprepning är det därför skäl att i den lokala läroplanen stryka de punkter som redan nämns i de nationella grunderna.

Kapitel 5.4.5 i läroplanen för den svenskspråkiga grundläggande utbildningen, Undervisning i särskilda situationer, utarbetande av en lokal precisering, delaktiggörande och bedömning av barnkonsekvenserna

I fråga om preciseringen av Helsingfors stads läroplan för den svenskspråkiga grundläggande utbildningen har man följt föreskrifterna i grunderna för läroplanen när det gäller att beskriva lokalt beslutade sakinnehåll. De lokala preciseringar som rör undervisning i särskilda situationer och som ska göras i läroplanen för den grundläggande utbildningen har utarbetats i samarbete med personal och sakkunniga inom staden.

Att skolgången löper är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för en elevs välbefinnande i en utmanande livssituation. Mångprofessionellt och sektorsövergripande samarbete är nödvändigt när elevens undervisning ska ordnas i särskilda situationer. Tryggheten av elevens välbefinnande och skolgång förutsätter fungerande samarbetsstrukturer och verksamhetssätt samt ett smidigt informationsutbyte mellan olika aktörer. Det ligger i elevernas intresse att man i den lokala preciseringen av läroplanen för den svenskspråkiga grundläggande utbildningen beskriver praxis för samarbetet med olika aktörer i särskilda situationer.

Befogenhet

Enligt förvaltningsstadgan för Helsingfors stad (24.5.2023 § 119) beslutar fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion för sin egen

10.10.2023

Ärende/6

---

språkgrupps del om godkännande av läroplanen för den svenskspråkiga grundläggande utbildningen.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Niclas Rönnholm, chef för den grundläggande utbildningen, telefon: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi

Bilagor

1 Bilaga 1 Förändring i kapitel 5.4.5 i läroplanen för den grundläggande utbildningen

Sökande av ändring

Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden

10.10.2023

Ärende/7

§ 34

Svenska sektionen vid nämnden för fostran och utbildning, sammanträdena våren 2024 och framläggning av sektionens protokoll

HEL 2023-012398 T 00 00 02

Beslut

Svenska sektionen beslutade att sammanträda följande dagar kl. 16.15:

tisdag 30.1.2024

tisdag 12.3.2024

tisdag 7.5.2024

tisdag 4.6.2024

Sammanträdena hålls på adressen Verkstadsgatan 8, 00580 Helsingfors.

Samtidigt beslutade sektionen att när sammanträdes-protokollen har justerats hålls de tillgängliga i det allmänna datanätet www.hel.fi. På samma adress informeras också om tidpunkterna för sektionens sammanträden.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Mariella Michelsson, ledningens assistent, telefon: 310 86224
[mariella.michelsson\(a\)hel.fi](mailto:mariella.michelsson(a)hel.fi)

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Enligt kapitel 29, § 2 i Helsingfors stads förvaltningsstadga sammanträder svenska sektionen vid de tidpunkter som den beslutat och dessutom på kallelse av ordföranden.

10.10.2023

Ärende/7

Ordföranden kan med anledning av ett litet antal ärenden eller en annan särskild orsak ställa in ett sammanträde eller ändra tidpunkten för sammanträdet under den fastställda dagen för sammanträdet (kap. 29 § 2 mom. 3)

Kallelsen till sammanträden ska skickas minst fyra dagar före sammanträdet, om sektionen inte beslutar något annat (kap. 29 § 3 mom. 2).

Enligt § 140 i kommunallagen (410/2015) gäller att protokoll från fullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder och sådana organ i en samkommun som avses i § 58, mom. 1, med tillhörande anvisningar om hur man begär omprövning eller besväransvisning, hålls efter justeringen tillgängliga i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Mariella Michelsson, ledningens assistent, telefon: 310 86224
mariella.michelsson(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

10.10.2023

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1 FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

28, 29, 30 och 34 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2 ANVISNINGAR OM HUR MAN BEGÄR OMRÖVNING

31, 32 och 33 § i protokollet.

Den som är missnöjd med beslutet kan framställa en skriftlig begäran om omprövning. Ändring i beslutet får inte sökas genom besvär hos domstol.

Rätt att begära omprövning

Omprövning får begäras

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Den tid inom vilken omprövning ska begäras

Omprövning ska begäras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Begäran om omprövning ska inlämnas till Helsingfors stads registratörskontor senast den bestämda tidens sista dag under registratörskontorets öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i den bestämda tiden. Om sista dagen av den bestämda tiden är en helgdag, självständighetsdagen, förs-

10.10.2023

ta maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får begäran om omprövning inlämnas första vardagen därefter.

Omprövningsmyndighet

Omprövning begärs hos Helsingfors stads fostrans- och utbildningsnämnd.

Omprövningsmyndighetens kontaktuppgifter är:

Skyddad e-post: <https://securemail.hel.fi/>

Använd alltid skyddad e-post när du skickar personliga uppgifter.

Nämn alltid diarienumret (t.ex. HEL 2021-000123) i ditt meddelande om ditt ärende redan har upptagits till behandling vid Helsingfors stad.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD

Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13

Telefonnummer: 09 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

Formen för och innehållet i begäran om omprövning

Begäran om omprövning ska göras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I begäran om omprövning ska uppges

- det beslut som begäran om omprövning gäller
- hurdan omprövning som begärs
- på vilka grunder omprövning begärs
- vem som begär omprövning
- på vilka grunder den som begär omprövning är berättigad att göra detta
- kontaktuppgifter till den som begär omprövning

Protokoll

10.10.2023

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratörskontor

10.10.2023

Svenska sektionen vid nämnden för fostran och utbildning

Nora Grotenfelt
ordförande

Mariella Michelsson
protokollförare

Protokollet justerat

Veera Hellman

Theo Tyrväinen

Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen
www.hel.fi 17.10.2023.